

Vergaderjaar 2009–2010

32 370

Raming der voor de Tweede Kamer in 2011 benodigde uitgaven, alsmede aanwijzing en raming van de ontvangsten

Nr. 3

BEGROTINGSTOELICHTING (UITGAVEN EN ONTVANGSTEN)

1. Leeswijzer

Artikel 3 «Wetgeving en controle Tweede Kamer» is ingedeeld in de volgende paragrafen:

1. Algemene doelstelling
2. Speerpunten 2011
3. Tabel budgettaire gevolgen van beleid en begrotingsvoorstellen
4. Operationele doelstellingen
5. Kengetallen
6. Bedrijfsvoeringparagraaf

Bij de artikelen 2 «Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement» en 4 «Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer» is gekozen voor een afwijkende opbouw ten einde herhaling van speerpunten, algemene/operationele doelstellingen en bedrijfsvoeringsaspecten (zie hiervoor artikel 3) te voorkomen. Bovengenoemde indeling wijkt in verband met de bijzondere staatsrechtelijke positie van de Staten-Generaal op enkele punten af van de in de Rijksbegrotingvoorschriften (Rbv) voorgeschreven sjabloon/richtlijnen. Hieronder wordt dit toegelicht.

Speerpunten

Overeenkomstig de ontwerpbegroting 2010 is bij beleidsartikel 3 een paragraaf Speerpunten 2011 opgenomen. Deze dient als tegenhanger van de (departementale) beleidsagenda.

Budgettaire gevolgen van beleid

Begrotingsvoorstellen

Deze subparagraaf bevat de begrotingsvoorstellen van de Tweede Kamer.

Juridisch verplicht

In de tabel budgettaire gevolgen van beleid is geen regel met «juridisch verplicht» opgenomen. Met juridisch verplicht wordt bedoeld inzichtelijk te maken voor welk deel van de begroting al juridisch afdwingbare

verplichten zijn aangegaan. Bij de Tweede Kamer zijn de verschillende budgetten te beschouwen als apparaatskosten; de vrij beïnvloedbare ruimte daarvan is beperkt.

Bedrijfsvoeringparagraaf

Deze paragraaf schetst de ontwikkelingen ten aanzien van de bedrijfsvoering. Gezien de aanzienlijke overlap tussen de speerpunten 2011 en de accenten in de bedrijfsvoering, die vermeld zouden kunnen worden in de bedrijfsvoeringparagraaf, is volstaan met een verwijzing naar paragraaf 4. Voor de goede orde wordt vermeld dat tussen de Eerste en Tweede Kamer en het kabinet afspraken zijn gemaakt over het financieel beheer (29 833, nr. 17 bijlage).

Uitgangspunt daarbij is dat de Eerste en Tweede Kamer in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het beheer en dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zich strikt beperkt tot de verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de Comptabiliteitswet 2001.

Controle achteraf is daarbij een instrument om te beoordelen of de Colleges bij hun beheer binnen de grenzen blijven die de Comptabiliteitswet stelt. Daartoe worden de administraties van de Colleges jaarlijks gecontroleerd door de Rijksauditedienst en vindt periodiek overleg plaats met deze dienst

In zijn algemeenheid geldt dat paragrafen die niet van toepassing zijn in het geheel zijn weggelaten.

Financiële uitgangspunten

Het uitgangspunt voor de Raming 2011 is het meerjarencijfer voor dat jaar zoals opgenomen in hoofdstuk IIA van de rijksbegroting voor 2010 met betrekking tot de artikelen 2 «Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer», 3 «Wetgeving en controle Tweede Kamer» en 4 «Wetgeving en controle Eerste Kamer en Tweede Kamer» (32 123 IIA). Daarnaast is rekening gehouden met de structurele doorwerking van de in het wijzigingsvoorstel naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2010 op te nemen mutaties. Aangezien de Raming bij de Kamer voorafgaat aan de afronding van de Rijksbegroting als geheel, zijn mogelijk uit het laatstgenoemde proces voortvloeiende generieke mutaties niet in deze staat verwerkt.

2. De artikelen

Artikel 2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement

1. Algemeen

Onder dit artikel worden rechtspositionele uitgaven aan leden en oud-leden van de Tweede Kamer, alsmede hun nagelaten betrekkingen, evenals de schadeloosstelling aan de Nederlandse leden van het Europees Parlement geraamd.

2. Activiteiten

2a. Zorg dragen voor uitbetalingen i.v.m. wettelijke regelingen

De Tweede Kamer draagt ingevolge de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer (Stb. 1997, 250), de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Stb. 1969, 594) en de Wet schadeloosstelling leden Europees Parlement (Stb. 1979, 379) zorg voor de uitgaven uit hoofde van:

- schadeloosstelling leden Tweede Kamer (artikel 2.1)

- reis- en overige kostenvergoedingen leden Tweede Kamer (artikel 2.1)
- wachtgelden oud-leden Tweede Kamer (artikel 2.2)
- pensioenen oud-leden en hun nabestaanden (artikel 2.2)
- schadeloosstelling Nederlandse leden van het Europees Parlement (artikel 2.3)

Aan deze activiteiten zijn de volgende kengetallen (aantallen gerechtigden) verbonden.

Aantallen deelgerechtigden	2005	2006	2007	2008	2009
Pensioenen oud-leden	370	385	379	385	381
Wachtgelden oud-leden	62	120	91	82	57
Totaal	432	505	470	467	438

2b. Facilitering outplacement

Daarnaast is binnen dit artikel een budget ten behoeve van outplacement voor oud-leden van de Tweede kamer opgenomen. Het doel van de outplacementfaciliteit is tweeledig:

1. het bieden van een faciliteit voor oud-leden bij het zoeken naar een nieuwe functie;
2. het verminderen van het beroep op de wachtgeldregeling.

Het Presidium heeft in zijn vergadering van 12 december 2001 zowel op grond van een advies van de Commissie Emolumenten als naar aanleiding van opmerkingen gemaakt bij gelegenheid van de behandeling van de Raming voor 2002, een vrijwillige outplacementregeling voor oud-leden van de Tweede Kamer vastgesteld. De outplacementregeling, die voor het eerst in de Raming van de Tweede Kamer voor 2003 (28 336, nr. 4, blz. 2) werd opgenomen, wordt door de Tweede Kamer beheerd. In totaal is voor outplacement jaarlijks € 0,2 mln. beschikbaar. De uitgaven in 2009 beliepen € 0,130 mln en hadden betrekking op negen deelnemers.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

3a. Begrotingsvoorstellen

Er is geen sprake van wijzigen van het totaal van de huidige meerjarencijfers. Wel is er een voorbehoud voor de schadeloosstelling Europarlementariërs. Vanaf de nieuwe zittingsperiode in het voorjaar van 2009 wordt de schadeloosstelling betaald door het Europees Parlement (en niet meer door de Tweede Kamer). Twee Europarlementariërs hebben aangegeven nog via de Tweede Kamer hun schadeloosstelling te willen ontvangen. De vrijval van de schadeloosstelling van de Europarlementariërs (ca € 2,0 mln) wordt aangewend voor het in oprichting zijnde Huis voor democratie en rechtsstaat. Dit is voorzien in 2015. Tot het moment van opening van het Huis wordt de onderuitputting aangewend voor aanpassingen in het gebouw voor het ontvangen van groepen jongeren.

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

2: Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer alsmede leden van het Europees Parlement

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Verplichtingen	32 916	34 023	34 023	33 514	33 514	33 514
Uitgaven	32 916	34 023	34 023	33 514	33 514	33 514
1. schadeloosstelling	21 401	21 404	21 404	21 404	21 404	21 404
2. pensioenen en wachtgeld	9 029	10 133	10 133	9 624	9 624	9 624
3. schadeloosstelling Europarlementariërs	2 486	2 486	2 486	2 486	2 486	2 486
Ontvangsten	286	286	286	286	286	286

4. Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn als achtergrondinformatie de gerealiseerde uitgaven en gemiddelden van de artikelonderdelen 2.1, 2.2 en 2.3 opgenomen voor de jaren 2006–2009 en prognoses voor 2010 en 2011.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. schadeloosstelling	19 366	20 661	20 232	21 476	21 401	21 404
<i>gemiddeld per lid TK</i>	<i>129</i>	<i>138</i>	<i>135</i>	<i>143</i>	<i>143</i>	<i>143</i>
2. pensioenen en wachtgeld.	7 461	11 996	9 016	8 622	9 029	10 133
– totaal 1 en 2	26 827	32 657	29 248	30 098	30 430	31 537
<i>gemiddeld per lid TK</i>	<i>179</i>	<i>218</i>	<i>195</i>	<i>201</i>	<i>203</i>	<i>210</i>
3. schadeloosstelling leden Europees Parlement	2 296	2 362	2 429	1 451 ¹	Nvt	Nvt
<i>Gemiddeld per lid EP</i>	<i>85</i>	<i>87</i>	<i>90</i>	<i>88</i>	<i>Nvt</i>	<i>Nvt</i>

¹ Vanaf de nieuwe zittingsperiode in het voorjaar van 2009 wordt de schadeloosstelling betaald door het Europees Parlement (en niet meer door de Tweede Kamer)

Artikel 3: Wetgeving en controle Tweede Kamer

1. Algemene doelstelling

Taak van de Tweede Kamer

Als volksvertegenwoordiging heeft de Tweede Kamer twee hoofdtaken: het controleren van de regering en (mede)wetgeving. Deze taken vloeien voort uit de grondwetsartikelen 50 (vertegenwoordiging van het gehele Nederlandse volk), 65 tot en met 72 (werkwijze), 81 tot en met 87 (wetgeving), 105 (begrotingen), 137 en 138 (grondwetsgeving) en enkele andere grondwets- en wetsartikelen.

De ambtelijke diensten

De ambtelijke organisatie van de Tweede Kamer heeft als missie het ondersteunen van het constitutioneel proces en wil dit verder versterken door middel van het bieden van een politiek neutrale, adequate en innovatieve ondersteuning van de Kamerleden in alle facetten van hun werk als volksvertegenwoordiger. De politieke prioriteit, zoals door de Kamer bepaald, is daarbij leidend voor de ambtelijke organisatie.

Het constitutioneel proces in de Tweede Kamer kenmerkt zich door een van jaar tot jaar toenemende complexiteit. Het aantal te behandelen onderwerpen neemt toe, de diepgang en omvang van de te beoordelen informatie wordt groter en de belangstelling vanuit de media en van de kant van belanghebbenden zorgen voor een toegenomen tijdsdruk. Daarmee stijgt eveneens de druk op de Kamerleden en de ondersteunende functies (bijvoorbeeld door een toename van het aantal schriftelijke vragen en de stijging van andere commissieactiviteiten).

2. Speerpunten 2011

Gegeven de algemene doelstelling worden jaarlijks accenten gelegd. De speerpunten voor 2011 zijn:

- 1) Uitvoering aanbevelingen uit Parlementaire Zelfreflectie,
- 2) Modernisering audiovisuele faciliteiten en
- 3) Ombuigingen.

Deze speerpunten 2011 worden in paragraaf 4 nader toegelicht.

3. Budgettaire gevolgen van beleid

3a. Begrotingsvoorstellen

Bij gelegenheid van de Voorjaarsnota wordt artikel 3.1 verhoogd met € 1,2 mln in 2010 (eindejaarsmarge), € 4,0 mln in 2011 en € 4,0 mln in 2012 (Kasschuif ad € 8,0 mln in 2009). Daarnaast is er sprake van een reallocatie van artikel 3.1 naar artikel 3.3, 3.4 en 4.3. Deze reallocaties houden verband met verhoogde kosten voor het digitaliseren van de Kamerstukken (artikel 3.3), interne financiering van de Parlementaire Zelfreflectie (artikel 3.4) en de verhoogde bijdrage van Nederland aan een aantal internationale organisaties (artikel 4.3).

3b. Tabel budgettaire gevolgen van beleid

3: Wetgeving en controle Tweede Kamer	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Verplichtingen	93 034	90 419	91 911	87 322	87 322	87 322
Uitgaven	93 034	90 419	91 911	87 322	87 322	87 322
1. apparaat	64 082	62 500	63 992	59 403	59 403	59 403
2. onderzoeksbudget	2 126	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091
3. drukwerk	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
4. fractiekosten	23 396	23 398	23 398	23 398	23 398	23 398
5. uitzending leden	430	430	430	430	430	430
Ontvangsten	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066

4. Operationele doelstellingen

Voor het jaar 2011 wordt gekozen voor de volgende onderwerpen:

- 1) Uitvoering aanbevelingen uit Parlementaire Zelfreflectie,
- 2) Modernisering audiovisuele faciliteiten en
- 3) Ombuigingen.

De afgelopen jaren werden, ook in de keuze van de speerpunten, gekenmerkt door een optimalisering van de ondersteuning van leden door middel van (financiële) investeringen. Het MT meent dat, gelet op maatschappelijke ontwikkelingen, voor 2011 een koers moet worden gevaren waarbij de optimalisering van de ondersteuning van leden onverkort van kracht blijft, maar met een terughoudende instelling bij intensivering.

1) Uitvoering aanbevelingen uit Parlementaire Zelfreflectie

De uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport en de besluitvorming hierover zullen ook in 2011 onverkort aandacht krijgen. Er is structureel, dus ook in 2011, geld beschikbaar voor de versterking van de ondersteuning van de fracties, met name gericht op de afhandeling van e-mails. Daarnaast is er aandacht voor het versterken van de onderzoeks- en controlefunctie van de Tweede Kamer. De Kamer heeft in dit verband bovendien de beschikking over een verruimd onderzoeksbudget waardoor het mogelijk is om zeer specialistische kennis die niet direct in de Kamer

voorhanden is, eveneens voor dit doel in te zetten, Door met dit budget creatief om te gaan, worden de mogelijkheden van de Kamer vergroot.

De uitvoering van de toekomst- en onderzoeksagenda, een uitkomst uit de Parlementaire Zelfreflectie, zal in 2011 verder vorm krijgen. 2010 is het eerste jaar waarin gewerkt wordt met een agenda. In 2011 kunnen de eerste ervaringen worden verwerkt.

Evenals in vorige jaren zal ook in 2011 bijzondere aandacht worden besteed aan het wetgevingsproces en in het bijzonder aan de kwaliteit van de wetgeving. Niet alleen bij de indiening van amendementen en initiatiefvoorstellen maar ook bij de indiening van initiatiefnota's kunnen leden worden ondersteund en begeleid (tot aan de stemming) door medewerkers van het Bureau. Deze juristen kunnen bovendien worden ingezet als de Kamer het instrument van de beknopte dan wel uitgebreide wetgevingsrapporten wil intensiveren.

2) Modernisering audiovisuele faciliteiten

De audiovisuele voorzieningen in de Tweede Kamer dateren uit de tijd van de oplevering van de nieuwbouw in 1992. Indien de Tweede Kamer in de toekomst het instrument «beeld en geluid» volledig wil blijven benutten, is een inhaalslag noodzakelijk, zo is gebleken uit een technische scan van de huidige audiovisuele infrastructuur en faciliteiten. De audiovisuele faciliteiten moeten bijdragen aan het toegankelijk maken van het parlement voor burgers en andere geïnteresseerde gebruikers en moeten de faciliteiten die ten dienste staan aan leden en fracties versterken.

Het Presidium is voornemens in 2011 te investeren in het ontsluiten van alle openbare vergaderzalen en daarbij uitzending via internet voor al deze zalen mogelijk maken. Eveneens zal worden geïnvesteerd in het installeren van videoconferencing.

In de bijlage vindt u de integrale notitie Audiovisuele faciliteiten.¹

3) Ombuigingen

Na een Kamerbreed onderzoek in 2008 naar de doelmatigheid van de werkorganisatie is duidelijk geworden dat de Tweede Kamer een efficiënte organisatie is. Desondanks heeft het MT gerichte acties in gang gezet om doelmatige en efficiënte inzet van medewerkers te bevorderen met een daarop afgestemd beloningsbeleid, zonder de aandacht voor de motivatie, het werkplezier en het welzijn van de medewerkers te veronachtzamen.²

De ambtelijke organisatie werkt aan de realisatie van een personele taakstelling en gaat ervan uit dat deze voor 2011 is gerealiseerd. Tegelijkertijd is duidelijk dat de overheid financieel zware tijden in het vooruitzicht heeft. Of en in welke mate eventuele nieuwe ombuigingen de Kamerorganisatie en mogelijk de fracties zullen raken, is nog niet bekend. Toch is het zinvol om nu al te anticiperen op komende ontwikkelingen. Dit gebeurt langs twee lijnen. Ten eerste worden geen additionele financiële claims voorgesteld. Ten tweede toetst het MT bij iedere vacature of en onder welke voorwaarden deze vervuld wordt.

Naast de bovengenoemde speerpunten die specifiek zijn voor 2011 zijn er een aantal aandachtspunten met een zekere permanentheid. Het betreft de volgende zaken:

A) Vergroten transparantie parlementaire proces

De Kamer wil digitaal inzicht geven in het parlementaire proces vanuit haar rol als controleur en medewetgever, zowel voor Kamerleden als burgers. De informatie uit en over het proces moet objectief, betrouwbaar, volledig, actueel en toegankelijk zijn. Dit betekent dat ook in 2011 de informatiesystemen op projectmatige wijze verder worden ontwikkeld.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Het formatieoverzicht Tweede Kamer der Staten-Generaal (01-01-2010) is ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Informatie moet duurzaam worden opgeslagen. De ontsluiting van en samenhang tussen de informatie in zowel tekst, beeld als geluid wordt met behulp van innovatieve technologieën verder gerealiseerd. In 2011 worden de presentatiesystemen, met name internet en intranet, verder ontwikkeld. De beschikbaarheid van informatie wordt geoptimaliseerd door effectieve gegevensuitwisseling. Bij de informatisering staat de aansluiting met de bedrijfsprocessen centraal.

B) IT-infrastructuur

Het op orde houden en continu vernieuwen van de IT-infrastructuur is een terugkerend aandachtspunt. De infrastructuur is voorwaardelijk voor een samenhangende informatievoorziening. Informatisering en Automatisering en de presentatie daarvan zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

C) EU-betrokkenheid

De verwachte inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in 2010 zal tot een grotere rol voor nationale parlementen leiden (onder meer via de zogenaamde gele/oranje-kaartprocedure) en daarmee extra inzet vergen van de permanente vertegenwoordiging van de Staten-Generaal in Brussel en de ondersteuning van de commissies.

D) Duurzaamheid/Energiebesparing/Duurzaam inkopen

De Tweede Kamer heeft zich verbonden aan de rijksbrede doelstelling om in 2010 duurzaam in te kopen. Het Restaurantbedrijf biedt de bewoners en gasten van de Tweede Kamer de gelegenheid om iedere dag zo verantwoord mogelijk te eten. Op het gebied van energiebesparing worden nieuwe, energiezuinige technieken toegepast. In 2011 wordt deze lijn gecontinueerd. Duurzaamheid blijft een belangrijk thema.

E) De oprichting van het Huis voor democratie en rechtsstaat

De Tweede Kamer participeert in de oprichting van het Huis, waarbij de Kamer zowel inhoudelijk als met concrete producten betrokken is. Bij de Raming 2009 heeft de Kamer besloten tot een structurele bijdrage van de kant van de Tweede Kamer. De opening van het Huis is voorzien voor 2015.

5. Risico's

Het is waarschijnlijk dat in 2011 geen volledig loon- en prijsbijstelling zal plaats vinden voor wat betreft de ambtelijke artikelonderdelen. Ook is er op dit moment nog geen zicht op rijksbrede ombuigingen, waaraan de Tweede Kamer mogelijk een bijdrage wil leveren.

6. Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief (2005–2009) de uitgaven per artikelonderdeel binnen dit artikel als totaal en als gemiddelde per Kamerzetel opgenomen.

Wetgeving en controle Tweede Kamer	2005	2006	2007	2008	2009
– apparaatskosten	53 972	53 606	58 662	61 554	64 918
– onderzoeksbudget	222	384	529	470	755
– drukwerk	2 847	2 793	3 030	2 821	3 075
– fractiekosten	17 347	18 933	23 057	21 746	22 186
– uitzending leden	140	315	244	468	303
– enquêtes					
totaal artikel 3	74 528	76 031	85 522	87 059	91 237
<i>gemiddeld per zetel</i>	<i>497</i>	<i>507</i>	<i>570</i>	<i>580</i>	<i>608</i>

De volgende cijfers dienen in hun context te worden gezien. Wetsvoorstellen die met blanco verslag en als hamerstuk zijn behandeld, tellen bijvoorbeeld in dit overzicht even zwaar als wetsvoorstellen die voorwerp zijn (geweest) van uitvoerig voorbereidend onderzoek en dagenlange plenaire vergaderingen.

Specificatie inzake de werkzaamheden van de Kamer (in aantallen)

	2006	2007	2008	2009
Vergaderingen				
Plenaire vergaderingen	100	106	111	109
<i>Commissievergaderingen</i>				
– openbaar	714	829	1310	1 341
– besloten	609	592	431	379
Spoeddebatten	29	43	65	62
Overige vergaderingen	5 321	7 569	8 568	8 668
Werkbezoeken commissies				
Binnenland	32	45	36	54
Buitenland	23	15	35	17
Wetsvoorstellen, moties en vragen				
<i>Ingediende wetsvoorstellen</i>	269	214	285	184
– initiatiefwetsvoorstellen	23	9	14	6
– rijksbegrotingen	18	20	20	20
– fondsen	8	7	8	8
– suppletore begrotingen	45	46	76	52
In stemming gebrachte wetsvoorstellen ¹	290	262	236	204
<i>Ingediende moties</i>	1 170	1 968	2 543	2616
– aangenomen ¹	488	601	686	889
– verworpen ¹	432	993	1 334	1 213
– ingetrokken	84	89	105	91
– aangehouden ¹	38	137	104	92
– gewijzigd	74	111	212	212
– in behandeling ¹	–	3	0	0
– vervallen	54	34	102	119
<i>Schriftelijke vragen</i>	1 772	2 671	3 002	3 029
– beantwoord ¹	2 014	2 677	2 972	2 952
Mondelinge vragen	92	113	134	135
Interpellaties	5	4	8	12

¹ Waaronder ook in voorgaande jaren ingediende wetsvoorstellen, moties en vragen.

Ingediende moties per fractie	Aantal	Schriftelijke vragen per fractie	Aantal
SP	571	SP	742
VVD	353	CDA	454
CDA	318	PVV	390
PvdA	296	PvdA	371
PVV	292	VVD	367
GroenLinks	260	PvdD	194
ChristenUnie	160	GroenLinks	191
D66	143	D66	146
PvdD	127	ChristenUnie	68
SGP	49	Verdonk	58
Verdonk	47	SGP	48

Amendementen per fractie in 2009 (in aantallen)

	Aangenomen amendementen	Verworpen amendementen	Ingetrokken amendementen	Overgenomen amendementen
CDA	64	13	12	0
PvdA	60	8	10	0
SP	15	102	22	0
VVD	30	70	10	1
PVV	5	6	4	0
GroenLinks	3	39	7	0

	Aange- nomen amende- menten	Verworpen amende- menten	Ingetrokken amende- menten	Overge- nomen amende- menten
ChristenUnie	32	9	8	1
D66	6	20	4	0
SGP	8	4	1	0
PvdD	0	33	1	0
Verdonk	0	0	0	0
Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen	0	0	0	0
Totaal	223	304	79	2

Het bederft amendementen die in 2009 zijn ingediend. Daarbij zijn niet inbegrepen 293 amendementen die wel zijn ingediend maar vervallen zijn door een later amendement of anderszins.

6. Bedrijfsvoeringparagraaf

De accenten in de bedrijfsvoering van de Tweede Kamer voor 2011 zijn in paragraaf 4 reeds toegelicht.

Artikel 4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

1. Algemeen

Het onder dit artikel opgenomen budget ten behoeve van wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer betreft de kosten van interparlementaire activiteiten.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Er is geen sprake van wijzigen van de huidige meerjarencijfers

2b. Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

4: Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Verplichtingen	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541
Uitgaven	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541
3. interparlementaire betrekkingen	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541
Ontvangsten	23	23	23	23	23	23

De raming van artikelonderdeel 03. «interparlementaire betrekkingen» heeft betrekking op de volgende onderdelen:

- uitzending leden naar internationale organisaties,
- aandeel Nederland in de kosten van interparlementaire organen,
- contacten tussen de parlementen van het koninkrijk,
- ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organisaties,
- de Nederlandse groep van de Interparlementaire Unie (IPU).

3. Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn in meerjarig perspectief (2005–2009) de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden per Kamerzetel (van Eerste en Tweede Kamer)

opgenomen. Met ingang van 2009 maken de apparaatskosten van de Griffie interparlementaire betrekkingen geen deel meer uit van het gezamenlijk artikel met de Eerste Kamer (artikel 4 «Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer»). Deze uitgaven maken thans onderdeel uit van artikel 3 «Wetgeving en controle Tweede Kamer».

Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (x € 1 000)

	2005	2006	2007	2008	2009
totaal apparaat	452	414	486	435	
<i>gemiddeld per zetel (225)</i>	2	2	2	2	
Interparlementaire betrekkingen	1 174	1 177	1 282	1 392	1 194
totaal artikel 4	1 626	1 591	1 768	1 827	1 194
<i>gemiddeld per zetel (225)</i>	7	7	8	8	5

3. Het verdiepingshoofdstuk

Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2: Uitgaven ten behoeve van leden enoud-leden Tweede Kamer, alsmede leden van het Europees Parlement	32 916	34 023	34 023	33 514	33 514	33 514
Stand ontwerpbegroting 2011:						
2.1: schadeloosstelling	21 401	21 404	21 404	21 404	21 404	21 404
2.2: pensioenen en wachtgeld	9 029	10 133	10 133	9 624	9 624	9 624
2.3: schadeloosstelling Europarlementariërs	2 486	2 486	2 486	2 486	2 486	2 486

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2: Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer						
Stand ontwerpbegroting 2010	286	286	286	286	286	286
Stand ontwerpbegroting 2011	286	286	286	286	286	286

Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3: Wetgeving en controle Tweede Kamer						
Stand ontwerpbegroting 2010:	91 892	86 477	87 969	87 380	87 380	87 380
3.1: apparaat	64 925	60 543	62 035	61 446	61 446	61 446
3.2: onderzoeksbudget	2 126	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091
3.3: drukwerk	2 852	2 852	2 852	2 852	2 852	2 852
34: fractiekosten	21 559	21 561	21 561	21 561	21 561	21 561
3.5: uitzending leden	430	430	430	430	430	430
<i>Nog niet opgenomen in een begrotingstuk:</i>						
<i>Artikelonderdeel 3.1: apparaat</i>						
Eindejaarsmarge 2009	1 200					
Kasschuif uit 2009		4 000	4 000			
<i>Diverse reallocaties</i>						
3.1 reallocaties naar 3.1, 3.4 en 4.3	- 2 043	- 2 043	- 2 043	- 2 043	- 2 043	- 2 043
3.3 reallocatie van 3.1	148	148	148	148	148	148
3.4 reallocatie van 3.1	1 837	1 837	1 837	1 837	1 837	1 837
Stand ontwerp-begroting 2011:	93 034	90 419	91 911	87 322	87 322	87 322
3.1: apparaat	64 082	62 500	63 992	59 403	59 403	59 403
3.2: onderzoeksbudget	2 126	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091
3.3: drukwerk	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
3.4: fractiekosten	23 396	23 398	23 398	23 398	23 398	23 398
3.5: uitzending leden	430	430	430	430	430	430

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3: Wetgeving en controle Tweede Kamer						
Stand ontwerp-begroting 2010	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066
Stand ontwerp-begroting 2011	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066	2 066

Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer**Opbouw (verpl.=) uitgaven (in € 1 000)**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
4: Wetgeving en controle EK/TK						
4.3: interparlementaire betrekkingen						
Stand ontwerp-begroting 2010	1 483	1 483	1 483	1 483	1 483	1 483
<i>Nog niet opgenomen in een begrotingstuk:</i>						
Reallocatie van 3.1	58	58	58	58	58	58
Stand ontwerp-begroting 2011	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541	1 541

Opbouw ontvangsten (in € 1 000)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
4: Wetgeving en controle EK en TK						
Stand ontwerp-begroting 2010	23	23	23	23	23	23
Stand ontwerp-begroting 2011	23	23	23	23	23	23

Overzicht van de moties, alsook door het Presidium gedane toezeggingen in zowel de nota naar aanleiding van het Verslag als bij gelegenheid van de behandeling van de **Raming van de Kamer voor 2010** (31 952).

	<i>Omschrijving van de moties/toezeggingen</i>	<i>Vindplaats</i>	<i>Status</i>	<i>Actor</i>
MOTIES				
1	Motie van het lid Brinkman c.s. Verzoekt het Presidium dienovereenkomstig de regels te wijzigen, waarbij als eerste stelregel alle fracties één fractielid mogen afvaardigen en als tweede stelregel de huidige regels betreffende de verdeling van delegatieleden gelden	TK 2008–2009, 31 952, nr. 11	UITGEVOERD	Presidium
TOEZEGGINGEN				
1	Het Presidium onderzoekt de mogelijkheden om meer faciliteiten (koffiecorner) aan de bezoekers aan te bieden en komt daarop terug bij de Kamer	NnavV 2008–2009, 31 952	ONDERZOEK LOOPT, LOOPT SAMEN MET INVOER 4-STROMENBELEID	FD/RESTAURANT-BEDRIJF
2	Het Presidium informeert de Kamer over de mogelijkheid om begeleiding van bezoekers (consumptie e.d.) door fracties (mede) te financieren.	NnavV 2008–2009, 31 952	Notitie aan Presidium volgt (dbv, F en P&O)	FEZ
3	De Kamer ontvangt in september 2009 een notitie van het Presidium over buitenlandse werkbezoeken naar aanleiding van de discussie tijdens het WGO op 22 juni jl.	NnavV 2008–2009, 31 952	AFGEHANDELD	DCO's
4	De Kamer ontvangt kort na de zomer 2009 een voorstel van het Presidium over de externe ondersteuning bij initiatiefwetsvoorstellen en -nota's	NnavV 2008–2009, 31 952	AFGEHANDELD	hGriffie
5	De Kamer ontvangt dit najaar een onderzoeks-agenda	NnavV 2008–2009, 31 952	AFGEHANDELD	hBOR
6	De Kamer ontvangt dit najaar van het Presidium een plan van aanpak inzake uitwerking van de aanbevelingen van de stuurgroep Parlementaire Zelfreflectie	NnavV 2008–2009, 31 952	AFGEHANDELD	hFEZ
7	De mogelijkheden voor het openen van bijlagen uit Parlis op de PDA's zal vanaf oktober 2009 beschikbaar zijn voor leden	NnavV 2008–2009, 31 952	AFGEHANDELD	IP